

Seat No. : _____

NI-115

November-2013

M.A. Sem.-III

ECO-501 : Economics

International Economics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના શિષ્ટ સિદ્ધાંતની સુધારણામાં પ્રો. હેબરલરનો ફાળો ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. **14**

Critically evaluate Prof. Heberler's improvement in the classical theory of International Trade.

અથવા/OR

સમજાવો :

Explain :

- (a) સાધન પરિમાણ સિદ્ધાંત માટે લિયોન્ટિફ કોયડાનું મહત્ત્વ.
The significance of the Leontief Paradox for Heckscher-Ohlin theory.
- (b) સ્ટોલપર-સેમ્યુલસનનો સિદ્ધાંત
Stolper-Samuelson theory.
2. (a) પ્રો. જે.એસ. મિલના પારસ્પરિક માંગના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક આલોચના કરો. **14**
Critically evaluate Prof. J.S. Mill's theory of Reciprocal demand.
- (b) વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.
Explain the factors affecting Terms of Trade.

અથવા/OR

- (a) વ્યાપારની શરતોના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો.
Explain various concepts of Terms of Trade.
- (b) વ્યાપારની શરતો અંગે પ્રો. સીંગર-પ્રેબિચનો સિદ્ધાંત વર્ણવો.
Describe Singer-Prebisch theory for terms of trade.
3. (a) સંરક્ષણની તરફેણની રોજગારી અંગેની દલીલની ચર્ચા કરો. **14**
Discuss employment argument in favour of protection.
- (b) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના નિરપેક્ષ લાભો સમજાવો.
Explain the absolute advantages of the international trade.

અથવા/OR

- (a) જકાતની આંશિક તથા સામાન્ય સમતુલા સમજાવો.
Explain the partial and general equilibrium of Tariff.
- (b) આયાત પરિમાણના પ્રકારો વર્ણવો.
Describe the types of Import Quota.

4. જકાત મંડળનો સિદ્ધાંત તેની અસરો સાથે ચર્ચો. 14
Discuss the theory of Custom Union with its impact.

અથવા/OR

વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન (WTO) એટલે શું ? વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનના મુખ્ય કરારોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

What is WTO ? Critically evaluate the main agreements of WTO.

5. નીચેના બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
Give the answer of following multiple choice questions :

(1) વ્યાપારનું પાયાનું કારણ છે

- (a) શ્રમવિભાજનનો સિદ્ધાંત (b) માંગનો સિદ્ધાંત
(c) પુરવઠાનો સિદ્ધાંત (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

The basic reason of trade is _____.

- (a) Principle of division of labour
(b) Principle of demand
(c) Principle of supply
(d) None of the above

(2) વ્યાપાર ઉદ્ભવવા માટેની ઓછામાં ઓછી શરત છે

- (a) સરકારની નીતિમાં તફાવત હોવો.
(b) કરવેરાની નીતિમાં તફાવત હોવો.
(c) ઉત્પાદન ખર્ચમાં તફાવત હોવો.
(d) વિનિમય દરમાં તફાવત હોવો.

For trade to take place, the minimum condition is _____.

- (a) differences in Government policies
(b) differences in tax policies
(c) differences in cost of production
(d) differences in exchange rates

(3) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારનો સાધન-પરિમાણનો સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર અર્થશાસ્ત્રી _____ છે.

- (a) એડમ સ્મિથ (b) હેબરલર
(c) રિકાર્ડો (d) હેક્સર-ઓહ્લીન

The factor endowments theory of international trade is formulated by _____.

- (a) Prof. Adam Smith (b) Prof. Haberler
(c) Prof. Ricardo (d) Prof. Heckscher-Ohlin

(4) જ્યારે ખર્ચમાં _____ તફાવત હોય તો આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર શક્ય બનશે નહીં.

- (a) સરખો (b) વધુ
(c) ઓછો (d) (b) અને (c)

When the cost differences are _____ international trade is not possible.

- (a) equal (b) more
(c) less (d) (b) and (c)

- (5) સાધન-કિંમત સમાનતાનો સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર અર્થશાસ્ત્રી _____.
- (a) પ્રો. બર્ટીલ ઓહલીન (b) પ્રો. સીંગર-પ્રેબીચ
(c) પ્રો. સેમ્યુલસન (d) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં
- Factor price equalization theory is formulated by _____.
- (a) Prof. Bertil Ohlin (b) Prof. Singer Prebisch
(c) Prof. Samuelson (d) None of the above
- (6) રીઝીન્સ્કી પ્રમેય _____ ઉપર આધારિત છે.
- (a) સ્થિર સાધન વિપુલતા (b) ચલિત સાધન વિપુલતા
(c) સ્થિર કિંમત ગુણોત્તર (d) ચલિત કિંમત ગુણોત્તર
- Rybczynski's theorem is based on
- (a) constant factor endowments
(b) variable factor endowments
(c) constant price ratios
(d) variable price ratios
- (7) પ્રો. માર્શલ-એજવર્થે _____ ની મદદથી વ્યાપારની શરતોનાં નિર્ધારણની સમજૂતી આપી છે.
- (a) વ્યાપારની શરતો (b) દરખાસ્ત રેખા
(c) વૈકલ્પિક અર્થ તફાવત (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- Prof. Marshall-Edgeworth explains the determination of terms of trade with the help of _____.
- (a) terms of trade (b) offer curve
(c) opportunity cost differences (d) none of the above
- (8) વ્યાપાર નીતિ કે જે દેશો વચ્ચે વસ્તુઓ અને સેવાઓના વિનિમય ઉપર કોઈ અવરોધ નાંખતી નથી તેને _____ કહે છે.
- (a) બહુવિધ વિનિમય દર નીતિ (b) સંરક્ષિત વ્યાપાર નીતિ
(c) મુક્ત વ્યાપાર નીતિ (d) (b) અને (c)
- A trade policy which does not impose any barrier on the exchange of goods and services between countries is generally known as the _____.
- (a) Multiple exchange rate policy (b) The policy of protection
(c) The policy of free trade (d) (b) and (c)
- (9) સંરક્ષણ નીતિની તરફેણમાં બાળઉદ્યોગની દલીલ _____ વિકસાવી હતી.
- (a) પ્રો. મિલે (b) પ્રો. ફ્રેડરિક લિસ્ટે
(c) પ્રો. રિકાર્ડોએ (d) પ્રો. માર્શલ-એજવર્થે
- Infant industry arguments in favour of protection policy was developed by _____.
- (a) Prof. Mill (b) Prof. Friedrich List
(c) Prof. Ricardo (d) Prof. Marshall-Edgeworth

(10) જકાત એ આયાત થતી વસ્તુ પર નાંખવામાં આવતો _____ છે.

- (a) કિંમત (b) દંડ
(c) ફી (d) કર

A tariff is a _____ levied on imports.

- (a) price (b) penalty
(c) fee (d) tax

(11) કોઈ એક ઉદ્યોગને સંરક્ષણ આપવા માટે આયાત જકાતના વિકલ્પમાં સામાન્ય રીતે _____ નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

- (a) આયાત ક્વોટા (પરિમાણ) (b) આયાત અવેજી નીતિ
(c) નિકાસ પ્રોત્સાહન (d) ઉપરના બધા જ

To give protection to an industry, generally _____ are alternative to tariffs.

- (a) Import quotas (b) Import substitute policy
(c) Export promotion (d) All of the above

(12) EUનો અર્થ થાય છે _____

- (a) The English Union
(b) The European Union
(c) The England and United States Union
(d) (b) અને (c)

EU means _____.

- (a) The English Union
(b) The European Union
(c) The England and United States Union
(d) (b) and (c)

(13) ગેટ (GATT)નું આઠમું રાઉન્ડ _____ તરીકે ઓળખાય છે.

- (a) IMF રાઉન્ડ (b) ઉરુગ્વે રાઉન્ડ
(c) પીગુ રાઉન્ડ (d) જનીવા રાઉન્ડ

The 8th round of GATT is known as _____ round.

- (a) The IMF round (b) The Uruguay round
(c) The Pigou round (d) The Geneva round

(14) SAARCનો અર્થ થાય છે.

- (a) South Asian Association for Regional Co-Operation
(b) South Africa Association for Regional Co-operation
(c) States of America Association for Regional Co-operation
(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

SAARC means _____

- (a) South Asian Association for Regional Co-Operation
(b) South Africa Association for Regional Co-operation
(c) States of America Association for Regional Co-operation
(d) None of the above